

MILJÖ+ TILLVÄXT= SANT

**CENTERPARTIETS SKATTEVÄXLINGSRAPPORT
ALMEDALEN 2015**

**NÄRODLAD
POLITIK**

CENTERPARTIET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning	2
2. Grön tillväxt genom grön skatteväxling	3
3. Grön skatteväxling i Sverige	4
4. Sänkta skatter på arbete och företagande	5
Slopa arbetsgivaravgiften under två år för den första anställda	5
Sänk skatten på utbildning och ansträngning – höj brytpunkten för statlig inkomstskatt	6
Utöka investeraravdraget	6
5. Höjda skatter på föroreningar	7
Inför en kemikalieskatt	7
Fasa ut skattesubventionerna av fossila bränslen	8
Inför skatt på förbränning av sopor	8
Slopa undantaget från skatt på bekämpningsmedel för kreosot	9
6. Skatteväxlingens långsiktiga potential	10
Referenslista	11

1. SAMMANFATTNING

I den här rapporten presenterar Centerpartiet skarpa förslag för en fortsatt grön skatteväxling i Sverige. Vi vill att förorenaren ska betala för sin miljöskada, samtidigt som vi krona för krona sänker skatten på jobb och företag.

Med grön skatteväxling skapar vi en mindre snedvridande och jobbförstörande börda på arbete medan de miljöskadliga utsläppen och kemikalierna minskar. Skattesystemet blir bättre och effektivare, och i takt med att utsläppen minskar blir den totala skattebördan i ekonomin lägre.

Sverige har fortfarande bland de högsta skatterna i världen på jobb och företag. Detta missgynnar särskilt arbetskraftsintensiva företag. Höga jobbskatter skapar skatteklivar för företagare som vill börja anställa, gör det särskilt svårt för utlandsfödda och unga att komma in på arbetsmarknaden, samt straffar utbildning och ansträngning i arbetslivet.

Samtidigt är de globala miljöproblemen, framför allt klimatfrågan och de farliga gifterna i vardagen, av avgörande betydelse för vår framtida välfärd och tillväxt. Både klimatutmaningen och arbetet med en giftfri vardag hanteras bäst genom effektiva ekonomiska styrmedel.

Centerpartiet föreslår därför en grön skatteväxling, med sänkt skatt på arbete och höjd skatt på miljöföroreningar med 4,2 miljarder kronor per år. Vi matchar våra miljöskattehöjningar krona för krona med skattesänkningar på jobb och företagande.

Tre skattereformer som gör det billigare att anställa den första medarbetaren, som gör det mer attraktivt att utbilda och anstränga sig och som ser till att småföretag får bättre tillgång till riskvilligt kapital:

- Slopa arbetsgivaravgiften under två år för den första medarbetaren så att det blir billigare att anställa för första gången – 2,6 miljarder kronor
- Höj brytpunkten för statlig inkomstskatt så att utbildning och ansträngning uppmuntras – 1,3 miljarder kronor
- Utöka investeraravdraget för att stimulera ökade småskaliga investeringar i företag – 250 miljoner kronor

Fyra miljöskatteförändringar som gör miljöfarliga kemikalier och kreosot dyrare att använda, som stimulerar materialåtervinning och som fasar ut klimatskadliga skattesubventioner.

- Sätt ett pris på giftiga kemikalier i vår vardag genom att införa en kemikalieskatt – 3,5 miljarder kronor
- Fortsätt utfasningen av miljöskadliga skattesubventioner genom att ta bort skatteundantagen för fossila bränslen i gruvnäringen – 320 miljoner kronor
- Inför en miljöstyrande skatt på förbränning av sopor för att öka materialåtervinningen och stimulera bioenergin – 220 miljoner kronor
- Fasa ut miljögiftet kreosot genom att ta bort dess skatteundantag – 120 miljoner kronor

2. GRÖN TILLVÄXT GENOM GRÖN SKATTEVÄXLING

Sveriges ekonomi står sig stark i den globala konkurrensen, men reformbehoven är tydliga. Efter sju år av finanskris har vi fortfarande ett stort kvardröjande utanförskap. Trots att över 300 000 jobb skapats sedan 2006 befinner sig många svenskar kvar i arbetslöshet. Särskilt hårt drabbade är unga människor och utlandsfödda. Fortfarande tar det i genomsnitt sju år för nyanlända att få ett jobb.

Vi ser samtidigt en arbetsmarknad i stark förändring. Digitaliseringen och automatiseringen är här för att stanna. Företag kan producera varor och tjänster billigare och mer effektivt, men länder med höga skatter på jobb och företagande riskerar samtidigt att halka efter sina konkurrenter. Med stora skattekilor på arbete riskerar människor, helt i onödan, att förlora sina jobb även i de fall då en maskin gör jobbet sämre. Företag kan dessutom än lättare än tidigare flytta sin verksamhet någon annanstans i världen och kvalificerad personal är alltmer rörlig.

I denna nya värld krävs en helt annan medvetenhet kring hur skatter på arbete straffar ut jobb och hur svensk konkurrenskraft sinkas av höga kostnader. Trots att skattekilorna har sänkts påtagligt under åren 2006-2014, bland annat genom jobbskatteavdrag, RUT- och ROT-avdrag, lägre arbetsgivaravgifter för unga och generellt lägre arbetsgivaravgifter har Sverige fortfarande bland världens högsta skatter på arbete. Särskilt sticker de höga arbetsgivaravgifterna och de höga skatterna på utbildning och ansträngning ut i ett internationellt perspektiv. De missgynnar arbetsintensiva tjänster och skapar särskilda svårigheter för småföretag som är i färd med att anställa för första gången. Centerpartiet anser därför att det är helt nödvändigt att stegvis sänka skatten på jobb och företagande.

Samtidigt är de globala miljöproblemen, framför allt klimatfrågan och de farliga gifterna i vardagen, avgörande för vår framtida välfärd och tillväxt. Både klimatutmaningen och arbetet med en giftfri vardag behöver hanteras genom lokala och globala lösningar. Nyckeln är kraftfulla ekonomiska styrmedel som omsätter mål och visioner i konkret verklighet. Inom Sverige, EU och globalt behöver vi se till att det blir dyrare att släppa ut och att förorenaren betalar mer för sin miljöpåverkan.

I Sverige har vi sedan 1990 lyckats kombinera en ökad tillväxt med lägre utsläpp. Med tillväxt skapas den dynamik och de innovationer och investeringar som finner de nya gröna lösningarna på miljöproblemen. Det är genom den ekonomiska tillväxten som vi kan producera mer förnybar energi, som fler klimatsmarta bilar kan rulla på våra vägar och som gifterna i vardagen kan bytas ut. Många svenska företag är världsledande på de tekniklösningar som krävs.

Därför är grön skatteväxling en central del av både miljöpolitiken och den ekonomiska politiken. Det ger en dubbel vinst ("double dividend"): det blir en mindre snedvridande och jobbförstörande börda på arbete samtidigt som utsläppen minskar när förorenaren får betala för de kostnader som utsläppen skapar.¹ Skattesystemet blir bättre och mer effektivt i båda ändar.²

En dynamisk och jobbskapande ekonomi är också det enda sättet som Sverige kan utgöra ett trovärdigt föredöme för de stora ekonomier som kommer att avgöra klimatfrågan och andra

¹ Eftersom målet är att skatta bort det skadliga, i detta fall miljöproblemen, kommer dock med tiden skattebasen minska. Grön skatteväxling förutsätter därför att skattebasen stegvis förskjuts, eller att skattetrycket faller.

² Se t.ex. Jorgenson et al. (2013)

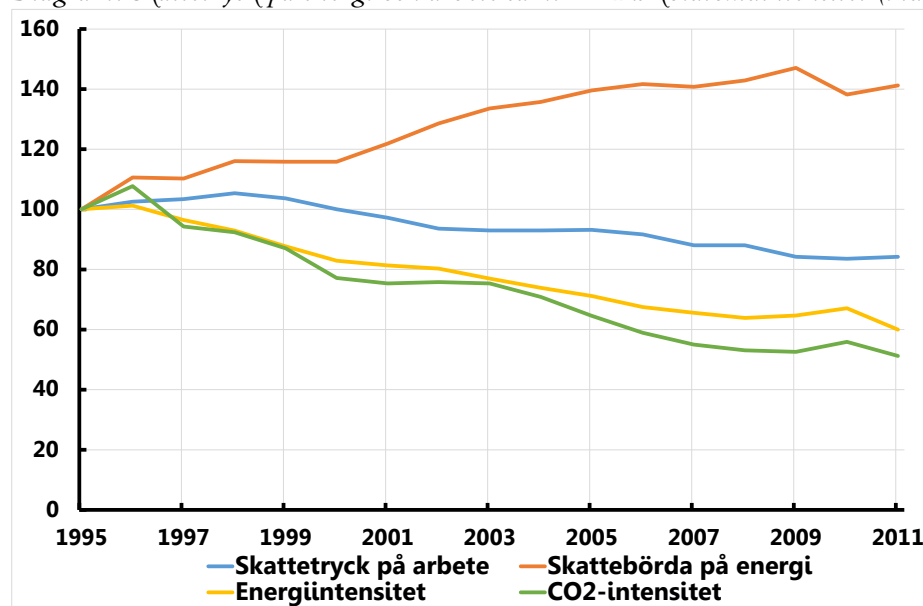
globala miljöproblem. Vi har visat att det är genom framsteg, tillväxt och utveckling som många tidigare miljöproblem har kunnat lösas.

3. GRÖN SKATTEVÄXLING I SVERIGE

I Sverige lanserades idén om grön skatteväxling redan på 1970-talet och började genomföras på 1990-talet med Centerpartiet som pådrivande kraft. De senaste 25 åren har Sverige fått en rad miljöskatter. Ett pris på koldioxid har skapats på EU-nivå. Skatteväxlingen har varit avgörande för att Sverige sedan 1990 har kunnat öka vår BNP med mer än 60 procent, samtidigt som klimatutsläppen i vår produktion minskat med 22 procent.

Både intäkterna från miljöskatter och skatt på arbete har varit stigande eller konstanta sedan 1990-talet, men bakom dessa siffror döljer sig betydande förändringar. Då utsläppen minskat under perioden har det effektiva skattetrycket på miljöpåverkan stigit. Eftersom sysselsättningen ökat och jobben blivit fler sedan 2006 har även intäkterna från skatter på arbete ökat, trots lägre skattesatser. Detta avspeglas i Diagram 2, hämtat från OECDs senaste genomgång av svensk miljöpolitik: ett stigande skattetryck på energi, ett fallande skattetryck på arbete och, som resultat av detta, en mer energi- och koldioxidsnål BNP.³

Diagram. Skattetryck på energi och arbete samt BNP:s koldioxidintensitet (index, 1995=100)

Källa: OECD (2014)

I regeringen 2006-2014 bidrog Centerpartiet till att skatten på arbete sänktes påtagligt via jobbskatteavdrag och sänkta arbetsgivaravgifter, inte minst för unga. Samtidigt höjdes miljöskatterna medan andra skatter, som fordonsskatten, miljödifferentierades. Skattebördan på arbete minskade och skattebördan på föroreningar ökade. Ändå finns mycket mer att göra. Skatt

³ OECD (2014). Ibland presenteras andelen miljöskatter i totala skatter som ett mått på skatteväxling, men det har flera grundläggande problem. Ett land med låga utsläpp och effektiva styrmedel kommer över tid ha lägre intäkter från miljöskatter än ett land med ineffektiva styrmedel som gör att utsläppen skattas men består. Likaså kommer en miljöskatt med detta mått få större vikt i ett land med allmänt lågt skatteuttag, utan att miljöskatten är effektivare att korrigera miljöproblemen

på arbete utgör mer än 1 000 miljarder av skattebördan i Sverige, skatt på föreningar bara dryga 70 miljarder.

Politiska krafter, såväl historiska regeringar som dagens rödgröna regering, glömmer dock tyvärr ofta bort själva *växlingen* i grön skatteväxling. De höjer gärna skatten på utsläpp, men glömmer sedan att sänka skatten på arbete. I samband med att den nya regeringen presenterade sin vårbudget för 2015 skedde ett historiskt trendbrott i den gradvisa sänkningen av skattetrycket på arbete och ökningen av skattetrycket på utsläpp. För första gången sedan sent 1990-tal börjar den samlade skattebördan på arbete att stiga. Totalt presenterade regeringen skattehöjningar på arbete på 27,3 miljarder, att jämföra med 4,4 miljarder i höjda skatter på utsläpp. Den absoluta huvudparten av ökningen av skattetrycket under mandatperioden, en ökning med cirka en procent av BNP, tas ut på arbete.

4. SÄNKTA SKATTER PÅ ARBETE OCH FÖRETAGANDE

Slopa arbetsgivaravgiften under två år för den första anställda

Det första och största hindret i ett företags utveckling är när det går från att vara ett enmansföretag utan anställda till att anställa en första person. De företag som tagit sig över den tröskeln har sedan enklare att växa och anställa ytterligare.

Centerpartiet föreslår därför att ingen arbetsgivaravgift ska behöva betalas under de första två åren när en egenföretagare anställer sin första medarbetare. Vi vill att arbetsgivaravgiften på årslöner upp till 180 000 kr slopas i två år för den första anställda i ett företag. Summan upp till 180 000 kronor ska vara fri från arbetsgivaravgifter oavsett vilken lön därutöver en arbetsgivare ger till den anställda. Totalt minskar förslaget kostnaden för den första anställda med cirka 56 000 kr per år. Förslaget beräknas medföra en statsfinansiell nettokostnad på 2,6 miljarder kronor.

Att rikta stödet till den första anställda gör även att målgruppen blir unga företag, som bidrar mer till jobbtillväxten än äldre företag. En lägre kostnad för att anställa en första person gynnar dessutom framför allt personer som varit arbetslösa under en längre tid eller som aldrig fått in en fot på arbetsmarknaden.⁴ I Sverige har 4 av 5 nya jobb de senaste 20 åren skapats i företag med färre än 50 anställda.

Arbetsgivaravgifterna är också vad småföretag själva anser vara det största hindret för tillväxt. I Företagarnas och Swedbanks årliga undersökning "Småföretagsbarometern" har höga arbetskostnader alltid varit bland de största eller det enskilt största hindret för tillväxt bland småföretag.⁵

Förslaget måste omgärdas av vissa begränsningar för att garantera träffsäkerhet. Avdraget får inte användas för att subventionera ägarens egen lön. Avdraget får endast användas en gång per företag. Det ska därför exempelvis inte vara möjligt att helt enkelt registrera ett nytt företag för att kunna få avdraget till en redan existerande verksamhet med anställda.

Genom att stimulera till nyanställningar kommer efterfrågan på arbete att förstärkas och pressa ned arbetslösheten. En skattereduktion riktad mot småföretag har därmed fördelen att det kompletterar de åtgärder den tidigare alliansregeringen genomförde för att öka

⁴ Neumark (2011)

⁵ Företagarna & Sparbankerna (2015)

arbetsutbudet. Slutligen kan det förstärka uppbyggnaden av nya företag, som långsiktigt kan bidra till tillväxt och sysselsättning.

Mellan 2004 och 2011 gick i genomsnitt 35 000 företag från att ha noll anställda till att ha minst en anställd. I genomsnitt återgick 12 000 företag efter ett år till att inte ha några anställda igen. En liten ökning av antalet som vågar ta steget att anställa skulle därför på sikt generera tusentals arbetstillfällen.

Sänk skatten på utbildning och ansträngning – höj brytpunkten för statlig inkomstskatt

De höga skatterna på utbildning och ansträngning nämns ofta som ett av de största problemen för svensk konkurrenskraft och tillväxt. De gör Sverige mindre attraktivt för såväl inhemsk som utländsk specialiserad arbetskraft och sänker därmed Sveriges förmåga att locka till sig forskningsanläggningar och produktiva företag som är beroende av specialistkompetens. De sänker utbildningspremien, det vill säga att de gör det mindre lönsamt att vidareutbilda och anstränga sig.

Den statliga inkomstskatten innebär att för relativt stora grupper uppgår marginalskatten till långt över 50 procent. Ett antal utredningar har visat att sänkt statlig inkomstskatt leder till fler arbetade timmar, karaktäriseras av hög självfinansieringsgrad och bidrar till en ökad effektivitet i ekonomin.⁶ För Centerpartiet är det därför prioriterat att gradvis sänka de höga skatterna på utbildning och ansträngning.

Centerpartiet vill i ett första steg sänka marginalskatterna genom att höja den nedre skiktgränsen till en total offentligfinansiell kostnad om 1,3 miljarder kronor. Det innebär en höjning av skiktgränsen med i storleksordningen 500 kronor uttryckt som månadslön.

Skiktgränsen går idag vid en månadslön på cirka 36 900 kronor. Med vårt förslag höjs skiktgränsen, oaktat den uppräknings som sker automatiskt, till cirka 37 400 kronor. Grupper som idag ofta tjänar kring brytpunkten, och därför påverkas särskilt av förslaget, är bland annat ingenjörer, programmerare samt skogs- och lantmästare. Uppskattningsvis 50 000 personer kommer att slippa betala statlig inkomstskatt till följd av förslaget och får därför markant sänkt marginalskatt. Totalt sänks skatten för 1,1 miljoner löntagare.⁷

Förslaget sänker marginalskatterna för personer med normala inkomster, ökar utbildningspremien, leder till fler arbetade timmar och ökar effektiviteten i ekonomin.

Utöka investeraravdraget

För företag i uppstartsskedet i Sverige har det länge varit svårt att få tillgång till riskvilligt kapital. Ett viktigt verktyg för att öka kapitaltillförseln är att via skatteincitament stimulera till investeringar i små och nystartade bolag.

Alliansregeringen införde därför ett investeraravdrag. Det innebär att fysiska personer kan investera upp till 1,3 miljoner kronor i mindre företag och få göra avdrag på skatten med hälften, det vill säga högst 650 000 kronor.⁸

⁶ Birch Sørensen (2010), Finanspolitiska rådet (2008), Flood et al. (2013), Holmlund & Söderström (2008), Riksdagens utredningstjänst (2015a, 2015b), Selin & Pirtilä (2010), SOU 2011:11

⁷ Prop 2014/15:1 innehåller uppgifter om antalet personer som väntas betala statlig inkomstskatt 2015. Enligt Skatteverket (2014) betalade 1 044 000 personer statlig inkomstskatt 2012.

⁸ Prop. 2012/13:134. För att få investeraravdrag ska bland annat följande villkor vara uppfyllda: företaget ska vara ett företag av mindre storlek som uteslutande eller så gott som uteslutande bedriver rörelse. Företaget ska vara av mindre storlek, dvs. medelantalet anställda inklusive delägare som arbetar i företaget är färre än 50 personer och en

Bara under det första året investerade drygt 6 600 personer knappt 400 miljoner kronor i nästan 500 företag med hjälp av investeraravdraget.⁹ Det finns dock stor utvecklingspotential. Finansdepartementet räknar med att cirka 17 000 företag kan kvalificera som sådana företag som omfattas av investeraravdraget.¹⁰

I Storbritannien finns ett system liknande det svenska investeraravdraget kallat *Enterprise Investment Scheme* (EIS). Endast 42 procent av alla företag som får investeringar genom EIS får investeringar som är mindre än £100 000, motsvarande 1,35 miljoner kronor.¹¹ Ytterligare cirka 30 procent av företagen får investeringar som är mellan £100 000 och £300 000, motsvarande mellan 1,35 miljoner och 4 miljoner kronor. Det borde därför finnas en stor potential i att höja det lägre taket i det svenska investeraravdraget, 1,3 miljoner kronor.

Men även den låga avdragsrätten gör det svenska investeraravdraget mindre attraktivt. Med EIS får man en skattelättnad dubbelt så hög som den i Sverige.

Med bakgrund i detta föreslår vi att investeraravdraget utvidgas på följande sätt:

- Högre avdrag: avdragsrätten höjs från hälften av investeringen till hela investeringen.
- Höjt tak: taket för investeringar höjs från 1,3 till 3 miljoner kronor.

Finansdepartementet beräknar att skatteunderlaget för investeraravdraget blir 330 miljoner kr år 2016. Vid samma skatteunderlag minskar statens skatteintäkter med 49,5 miljoner kr om avdragsrätten höjs. Syftet med att utöka investeraravdraget är dock att öka dess användande och därigenom investeringarna i små företag. Förutsatt att avdragets användning ökar mycket snabbt och femfaldigas i användande, innebär vårt förslag en statsfinansiell kostnad på 250 miljoner kronor, utöver den summa som redan är avsatt i statsbudgeten.

5. HÖJDA SKATTER PÅ FÖRORENINGAR

Inför en kemikalieskatt

Kemiska ämnen behövs i vår vardag och är en förutsättning för det liv vi lever idag, för att läkemedlet eller datorn ska fungera som det ska, för att balkongen ska motstå regn, storm och snö och för att möblerna ska hålla längre. Idag finns det mer än 100 000 kemiskt framställda ämnen och på 50 år har kemikalieproduktionen ökat med en faktor om 40 gånger. Men kontrollsystemen och riskbedömningen har inte hunnit med att sortera ut de kemikalier som kan vara farliga.

Forskare har visat att hormonstörande ämnen påverkar fortplantningsförmågan samt att andra typer av kemikalier bidrar till cancer, allergier och diabetes typ II. Dessa exempel utgör det fåtal procent av alla ämnen där det finns tillräcklig information om miljö- och hälsopåverkan. En annan stor osäkerhetsfaktor är effekten av kombinationen av olika potentiellt skadliga ämnen.

Den allt längre listan av hälsovådliga och miljöpåverkande kemikalier som omger oss i vardagen är därmed ett av vår tids främsta miljöhot.

nettoomsättning eller en balansomsättning som uppgår till högst 80 miljoner kronor. Företaget får inte vara i ekonomiska svårigheter och ska ha ett löneunderlag om minst 300 000 kronor.

⁹ Riksdagens utredningstjänst (2015c)

¹⁰ Prop. 2012/13:134

¹¹ HM Revenue & Customs (2014)

Vissa kemikalier bör förbjudas, men det finns en lång rad kemikalier som är vanligt förekommande i vår vardag som inte är giftiga nog att förbjudas men som i större mängder, eller i kombination med varandra, ändå är negativa för hälsan och som därför bör minskas så långt som möjligt och bära sina miljökostnader. Därför tillsatte Alliansregeringen en offentlig utredning om att införa en kemikalieskatt.

Centerpartiet avser att fullfölja idén om en skatt på skadliga kemikalier i linje med utredningens förslag. Utredningens förslag på två skatter syftar till att minska förekomsten av farliga ämnen i människors hemmiljö som därmed orsakar betydande risker, nämligen flamskyddsmedel i elektronik, samt fталater i golv och andra byggvaror som innehåller polymerer av vinylklorid (PVC). I sin bredare utformning, där fler elektronikvaror med flamskyddsmedel inkluderas och risken för att skatten ska prövas ur konkurrenssynpunkt minimeras, beräknas intäkterna i utredningen sammantaget till 3,5 miljarder kronor.¹²

Utredningen räknar med en minskad försäljning av elektronik som innehåller dessa skadliga ämnen med 4,5 procent per år, men att det kommer ske en omfördelning av inköpen mot varor som innehåller mindre skadliga flamskyddsmedel. För Centerpartiet är det viktigt att det är förekomsten av farliga kemikalier i en produkt som beskattas. Vid införandet av en kemikalieskatt anser vi därför att det bör göras på ett sådant sätt att det är möjligt att uppnå en lägre beskattning om varan innehåller färre av de farliga kemikalierna, i likhet med den nedräkning av skatten som utredningen också föreslår. På så sätt uppmuntras tillverkare att styra om sitt produktsortiment i en mer miljövänlig riktning.

Skatterna väntas leda till positiva hälsoeffekter såsom minskad risk för astma, allergier, reproduktionsstörningar, missbildningar och leverskador.

Fasa ut skattesubventionerna av fossila bränslen

Delar av industrin har undantag från, eller nedsättningar av, energi- och koldioxidskatterna för fordon. Dessa subventioner minskar den miljöstyrande effekten och har kritiserats av OECD i sin utvärdering av svensk miljöpolitik som de svagaste delarna av vårt föredöme på klimatområdet. Därför föreslås här begränsningar av dessa undantag.

2015 har nedsättningen av koldioxidskatten för diesel i gruvindustriell verksamhet (för andra fordon än personbilar, lastbilar och bussar) minskats från 70 till 40 procent. Centerpartiet föreslår att subventionen i nästa steg slopas helt, motsvarande 140 miljoner kronor.¹³ Samma fordon är också skattebefriade från energiskatt till 86 procent, motsvarande energiskatten för uppvärmningsolja inom industrin. Vi föreslår att även denna subvention utgår, motsvarande 180 miljoner kronor.

Baserat på Finansdepartementets egna beräkningar skulle dessa minskade subventioner motsvara 320 miljoner kronor.

Inför skatt på förbränning av sopor

Under de senaste åren har importen av sopor fördubblats i Sverige och utbyggnaden av förbränningsanläggningar skett snabbt.¹⁴ Det har bidragit till att stärka energiförsörjningen och

¹² SOU 2015:30. För ytterligare en rapport om kemikalieskatt, se Kemikalieinspektionen (2013).

¹³ Finansdepartementet (2015)

¹⁴ Naturvårdsverket (2015a, 2014)

minska deponier men för Centerpartiet är det samtidigt självklart att försöka sluta kretsloppen och använda de resurser vi har på det mest effektiva sättet.

2006-2010 fanns en skatt på förbränningen av avfall.¹⁵ Den avskaffades 2010 sedan en statlig utredning funnit att den hade för svag miljöstyrande effekt.¹⁶ Skatten var begränsad till hushållsavfall och gällde inte avfall som brändes i kraftvärmeverk som producerar el.

Vi föreslår därför att det införs en ny form av beskattning på allt det osorterade avfall som bränns i Sverige, men som utformas så att den ökar materialåtervinningen och minskar miljöpåverkan från miljöfarliga ämnen och utsläppen av koldioxid. Den exakta modellen för skatten kommer att behöva undersökas i en ny utredning.¹⁷ Skatten ska omfatta både inhemskt och importerat avfall och bör implementeras successivt och i enlighet med EU:s regelverk. Breddad till allt avfall skulle den tidigare skatten ge avsevärt större intäkter än den gamla. Vi utgår här från att en ny och skärpt skatt åtminstone ger lika mycket eller mer intäkter än den tidigare skatten, som inbringade 226 miljoner kronor, och räknar därmed med en finansiering om 220 miljoner kronor.

Slopa undantaget från skatt på bekämpningsmedel för kreosot

Kreosot och andra träskyddsmedel omfattas inte av skatten på bekämpningsmedel. Undantaget bygger på en regel från 1984. Detta undantag övervägde den tidigare regeringen att ta bort, då kreosot är ett av de mest vanliga och miljöfarliga bekämpningsmedlen. Vi anser att miljömässigt bättre alternativ bör uppmuntras och föreslår därför att undantaget från skatten på bekämpningsmedel avskaffas för kreosot. Enligt Finansdepartementets beräkningar skulle det inbringa 120 miljoner kronor.

¹⁵ Skatten var utformad så att det skattepliktiga avfallet utgörs av fossilt kol i hushållsavfall om det förbrukas för uppvärmning samt omfattas av den kommunala renhållningsskyldigheten. Det är både inhemskt avfall och importerat avfall som används i ovanstående syfte som beskattas. Det skattepliktiga avfallets fossila innehåll beskattas sedan med energiskatt och koldioxidskatt. Det fossila innehållet i hushållsavfall bestäms genom en schablon som säger att 12,6 procent av hushållsavfallets vikt ska räknas som fossilt kol. Då den avskaffades beräknades den bidra med 226 miljoner till statskassan. Sedan dess har andelen sopor som bränns i värmeverk, skattepliktiga enligt den gamla skatten, minskat. Den totala mängden brända sopor har dock ökat. En ny skatt skulle därför med stor säkerhet omfatta en mycket större mängd än den gamla.

¹⁶ SOU 2009:12

¹⁷ För att stimulera återvinning bör utgångspunkten vara att osorterat material, till exempel osorterat hushållsavfall, beskattas högst men att rena fraktioner av t ex restprodukter från skogen inte ska drabbas.

6. SKATTEVÄXLINGENS LÅNGSIKTIGA POTENTIAL

I den här rapporten har vi presenterat skarpa förslag på grön skatteväxling, men det finns självklart mer att göra. Det kanske allra viktigaste priset på utsläpp, i Sverige och globalt, berörs inte i denna rapport då det inte beslutas i Sveriges riksdag.

För en stor del av Sveriges klimatutsläpp sätts priset i det gemensamma systemet för utsläppshandel inom EU (EU ETS). Detta är också den viktigaste mekanismen globalt för pris på koldioxid som bland annat fått efterföljare i Kina och Kalifornien.¹⁸ På grund av för låga ambitioner med utsläppsminskningarna har dock priset på utsläpp i EU ETS rasat till en femtedel av vad som räknades med när systemet sjösattes. I regeringsställning och i EU-parlamentet har Centerpartiet tvingat fram den frysning av utsläppsrätter som räddat priset på utsläpp. Avgörande framöver blir dock om den nya regeringen kan fortsätta Centerpartiets reformer, om dess agerande kan bidra till att klimatmålen i EU kan förstärkas och, i brist på detta, förmå EU att besluta att göra en engångsminskning av antalet utsläppsrätter enligt Centerpartiets reformförslag. Då kommer priset på utsläpp i hela EU att öka.¹⁹ En sådan prishöjning skulle också skapa betydande statsfinansiella intäkter till Sverige. Den kan dock bara bedrivas inom ramen för förhandlingar och beslut på EU-nivå.

Som vi har beskrivit i den här rapporten är den gröna skatteväxlingen en bärande princip både i Centerpartiets ekonomiska politik och miljö- och klimatpolitik. Vi vill sänka skatten på jobb och företagande, och höja den på förorenaren. Detta ger flera vinster: det blir en mindre snedvridande och jobbförstörande börda på arbete, utsläppen minskar när förorenaren får betala för de kostnader som utsläppen skapar, skattesystemet blir bättre och effektivare och i takt med att utsläppen minskar blir den totala skattebördan i ekonomin lägre.

För oss är det tydligt att hela den globala ekonomin har stora möjligheter för jobb och tillväxt med en grön skatteväxling.²⁰ En grön tillväxt där jobb och företag får bättre villkor, samtidigt som miljön skyddas, är det enda långsiktigt hållbara alternativet. En politik som ställer tillväxt och miljöomställning mot varandra riskerar att göra båda omöjliga.

¹⁸ EU:s handel med utsläppsrätter (EU ETS) täcker ungefär 45 procent av de totala utsläppen av växthusgaser inom EU, vilket motsvarar ca 13 000 anläggningar. I Sverige täcks ca 800 anläggningar av handelssystemet. En utsläppsrätt motsvarar 1 000 kg koldioxid eller koldioxidekvivalenter. Se Utsläppshandel.se (2015) för mer information.

¹⁹ Climate strategies (2012) och Engström Stenson, Roth & Zetterberg (2014)

²⁰ Se exempelvis The Global Commission on the Economy and the Climate (2014), en sammanställning av möjligheter med en klimatomställning initierad av den förra svenska regeringen och miljöministern Lena Ek.

REFERENSLISTA

- Birch Sørensen, Peter (2010), "Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges", Report to the Expert Group on Public Economics, 2010:4
- Climate Strategies (2012), "Strengthening the EU ETS", tillgänglig via <<http://climatestrategies.org/publication/strengthening-the-eu-ets/>> [2015-06-23]
- Finansdepartementet (2015), "Redovisnings av skatteutgifter 2015", Regeringens skrivelse 2014/15:98, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/skrivelse/2015/04/skr.-20141598/>> [2015-06-22]
- Engström Stenson, Daniel, Roth, Susanna, Zetterberg, Lars (2014) "EU ETS reform - Assessing the Market Stability Reserve" FORES Policy Paper / IVL / MISTRA indigo policy papers, tillgänglig via <<http://fores.se/eu-ets-reform-assessing-the-market-stability-reserve/>> [2015-06-23]
- Finanspolitiska rådet (2008), "Svensk finanspolitik. Finanspolitiska rådets rapport 2008", tillgänglig via <<http://www.finanspolitiskaradet.se/>> [2015-06-22]
- Flood, Lennart, Nordblom, Katarina & Waldenström, Daniel (2013), "Dags för enkla skatter!", Konjunkturrådets rapport 2013, SNS
- Företagarna & Sparbankerna (2015), "Småföretagsbarometern", Riksrapport, tillgänglig via <<http://www.foretagarna.se/Opinion/Smaforetagsbarometern/>> [2015-06-22]
- The Global Commission on the Economy and the Climate (2014), New Climate Economy Report, tillgänglig via <http://newclimateeconomy.report>
- HM Revenue & Customs (2014), "Enterprise Investment Scheme and Seed Enterprise Investment Scheme", Commentary Note, tillgänglig via <https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/390876/Commentary_EIS_SEIS_Dec_14_V3.pdf> [2015-06-22]
- Holmlund, Bertil & Söderström, Martin (2008), "Hur påverkas inkomsterna av skatteförändringar?", IFAU, Rapport 2008: 28
- Jorgenson, Dale W., Goettle, Richard J., Ho, Mun S. & Wilcoxon, Peter J. (2013), "Double Dividend. Environmental Taxes and Fiscal Reform in the United States", MIT Press
- Kemikalieinspektionen (2013), "Hur kan en kemikalieskatt på konsumentvaror se ut? – Med exemplet kläder och skor", PM 7/13, tillgänglig via <<http://www.kemi.se/Documents/Publikationer/Trycksaker/PM/PM7-13-Kemikalieskatt.pdf>> [2015-06-22]
- Naturvårdsverket (2015a), "Importen av avfall till Sverige ökar", pressmeddelande, 2015-02-12, tillgängligt via <<http://www.naturvardsverket.se/Nyheter-och-pressmeddelanden/Importen-av-avfall-till-Sverige-okar-/>> [2015-06-23]
- Naturvårdsverket (2014), "Avfallshantering", databas, tillgänglig via <<http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Avfallsbehandling/>> [2015-06-23]
- Neumark, David (2011), "Spurring Job Creation in Response to Severe Recessions: Reconsidering Hiring Credits", NBER Working Paper, Nr. 16866.

OECD (2014), “OECD Environmental performance review of Sweden: Assessment and recommendations”, tillgänglig via <<http://www.oecd.org/env/country-reviews/sweden2014.htm>> [2015-06-16]

Proposition 2014/15:1, “Budgetpropositionen för 2015”, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2014/10/prop.-2014151/>> [2015-06-24]

Proposition 2012/13:134, “Investeraravdrag”, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2013/04/prop.-201213134/>> [2015-06-22]

Riksdagens utredningstjänst (2015a), ”Statlig inkomstskatt”, Rapport från utredningstjänsten, Dnr 2015:932

Riksdagens utredningstjänst (2015b), ”Värnsskatt”, Rapport från utredningstjänsten, Dnr 2015:853

Riksdagens utredningstjänst (2015c), ”Investeraravdrag”, Rapport från utredningstjänsten, Dnr 2015:494

Selin, Håkan & Pirttilä, Jukka (2011), “Tax Policy and Employment: How Does the Swedish System Fare?”, Uppsala Center for Fiscal Studies, Working Paper 2011:2

Skatteverket (2014), “Skatter i Sverige. Skattestatistisk årsbok 2014”, SKV 152, utgåva 17, tillgänglig via <www.skatteverket.se> [2015-06-24]

SOU 2015:30, ”Kemikalieskatt – Skatt på vissa konsumentvaror som innehåller kemikalier”, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/content/1/c6/25/66/26/f5cd1d57.pdf>> [2015-06-22]

SOU 2011:11, ”Långtidsutredningen 2011”, Huvudbetänkande, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2011/02/sou-201111/>> [2015-06-22]

SOU 2009:12, ”Skatt i retur”, Betänkande av ASKA-utredningen, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2009/02/sou-200912/>> [2015-06-22]

The Global Commission on the Economy and Climate (2014), “The New Climate Economy”, tillgänglig via <<http://newclimateeconomy.net/>> [2015-06-23]

Utsläppshandel.se (2015), ”Korta fakta om utsläppshandel”, webbsida, tillgänglig via <<http://www.utslappshandel.se/sv/Utslappshandel/topmeny/om-utslappshandel/>> [2015-06-22]

CENTERPARTIET